

Resultaten 2020-2024

Voedselbossen en agroforestry

In voedselbossen en agroforestry komen voedselproductie en natuur harmonieus samen: natuurinclusieve landbouw op zijn best. Dit project is uitgevoerd door Natuur & Milieu Gelderland, in samenwerking met Voedselbosbouw Nederland en de Provincie Gelderland.

Agroforestry - voedselbossen

Bij agroforestry maken bomen deel uit van het landbouwsysteem, terwijl een voedselbos nog een stap verder gaat door een volledig bosachtig ecosysteem te creëren met uitsluitend voedselproducerende gewassen. Beide innovatieve vormen van voedselproductie krijgen steeds meer belangstelling, maar veel initiatieven hebben nog behoefte aan opleiding en ondersteuning.

Zestien Gelderse voedselbosinitiatieven hebben meegedacht over een Gelders voedselbossennetwerk.

Platform
Natuurinclusieve
landbouw Gelderland

Cursussen

Jaarlijks is er een cursus voedselbosontwerp aangeboden voor deelnemers met 0,5 tot 5 hectare grond in Gelderland, bedoeld voor wie een voedselbos wil opzetten. De cursus richtte zich vooral op particulieren, buurtinitiatieven en landgoederen. In totaal hebben 53 cursisten deze achtdaagse cursus gevolgd.

"Je creëert een bos volledig uit voor de mens eetbare soorten"

Netwerken

Naast de cursussen richtte dit project zich ook op grotere projecten van minimaal 5 hectare, gericht op commerciële agrarische productie. Samen met Voedselbosbouw NL en Provincie Gelderland is er ingezet op de uitbreiding van voedselbossen en agroforestry in Gelderland. We promoten deze initiatieven in gebiedsprocessen, stimuleren praktijkonderzoek en bevorderen kennisuitwisseling. Zo dragen we bij aan de realisatie, kennisontwikkeling en zichtbaarheid van agroforestry en voedselbossen in Gelderland.

Conclusies:

- 75 ha potentieel voedselbos
- 53 cursisten waaronder 10 agrariërs
- Advies/loketfunctie
- Initiatief oprichten Gelders voedselnetwerk

Meer achtergronden en aanbevelingen

Gelders voedselbosnetwerk

Een Gelders voedselbosnetwerk kan in de toekomst bijdragen aan een mozaïek-landschap met meer biodiversiteit, een aantrekkelijker en diverser landschap, en meer regionale werkgelegenheid en beleving. Dit netwerk bevordert economische diversiteit, onafhankelijkheid en veerkracht, en draagt bij aan klimaatadaptatie en voedselzekerheid. Daarom is het wenselijk om dit netwerk zelfvoorzienend en sterk te maken door samenwerking en onderlinge verbinding.

Natuur en Milieu Gelderland zal, samen met Stichting Agroecologie Gelderland en Circle Ecology, een netwerk faciliteren. Er wordt samengewerkt met Voedsel uit het Bos, Stichting Voedselbosbouw Nederland en het Agroforestry Network.

Kennis en ervaring deling

De reacties van deelnemers aan cursussen en de afsluitende netwerkbijeenkomst werd duidelijk dat er een grote behoefte is aan uitwisseling van kennis en ervaring binnen een Gelders netwerk. Belangrijke onderwerpen zijn ontwerp- en beheerkwesties, de toepassing van specifieke soorten en rassen, en het delen van kennis over producten en hun culinaire of andere toepassingen. Ook worden netwerkbijeenkomsten en projectbezoeken als waardevol gezien. Verder is er vraag naar expertise over gewassenteelt en regelgeving vanuit gemeente en provincie.

Vervolgstappen in 2025

- Actief samenwerken met organisaties binnen de provincie om kennisdeling en netwerkontwikkeling te bevorderen.
- Onderzoeken welke financieringsopties beschikbaar zijn ter ondersteuning van netwerkactiviteiten en het versterken van samenwerkingsverbanden.
- Periodieke netwerkbijeenkomsten organiseren voor het Gelders Netwerk, gericht op kennisuitwisseling en inspiratie.
- Inspirerende en succesvolle voorbeelden van voedselbossen en andere relevante initiatieven in kaart brengen om als inspiratiebron te dienen.
- Een overzicht creëren van verdiepende kennis en praktische ervaringen die van waarde zijn voor betrokkenen bij voedselbosinitiatieven.
- Een centraal platform bieden voor vragen, oproepen en kennisuitwisseling over voedselbossen om interactie tussen betrokkenen te bevorderen.